

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0101453 การจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการจัดการทรัพยากรมนุษย์

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน
และคำอธิบายรายวิชา

0101453

การจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

3(3-0-6)

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT

แนวคิด และข้อปฏิบัติเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานอาชีพ มลพิษ โรค และอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานและการควบคุมป้องกัน การปรับปรุงสภาพการทำงานตามหลักการยศาสตร์ การจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเบื้องต้น เครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย เครื่องป้องกันอันตราย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น กฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

Concepts and regulations of occupational health and safety management; accidents from work and protection; work condition improvement to ergonomics, fundamental management of occupational health and safety, signs and symbols of safety; protective devices; first aid; laws and related offices of occupational health and safety.

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☒ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน

อ. ดร. นวิทย์ เอ็มเอก

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

2568/ 1

S101

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

6 มิถุนายน 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการดำเนินงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมในการทำงานและผลกระทบ อุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน ปัญหาในการทำงาน การควบคุมและป้องกันทางอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กร มาตรฐานกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หลักการป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพ และภัยทางสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน อธิบายความหมายและหลักการของการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องได้ อธิบายหลักการป้องกันและควบคุมอันตรายจากสภาพแวดล้อมในการทำงานได้ หลักการของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ วิเคราะห์และอธิบายสถานการณ์การบาดเจ็บและการเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงานได้ และอธิบายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
3 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	0 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	6 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ โดยติดต่อนัดหมายเข้าพบ ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ/ ช่องทางออนไลน์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	- แนะนำเนื้อหารายวิชา - การประเมินผล	3	0	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. ทำความเข้าใจประมวลรายวิชา ความมุ่งหมายในการศึกษา กระบวนการเรียนการสอนตามแผนการแนวทางการเรียนการสอน เกณฑ์การวัดและประเมิน 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ 1. ประมวลการสอนและแผนการสอน 2. Power point และ 3. TSU MOOC	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก
2	บทที่ 1 ความหมายและหลักการของการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัย และ ความปลอดภัย	3	0	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปรายในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point และ TSU MOOC	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก
3	บทที่ 2 บุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	3	0	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปรายในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point และ TSU MOOC	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก
4	บทที่ 3 หลักการป้องกันและควบคุมอันตรายจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน	3	0	กิจกรรมการเรียนการสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วมอภิปรายในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				- Power point และ TSU MOOC	
5-6	บทที่ 4 สภาพแวดล้อม ในการท างานที่อาจ ก่อให้เกิดอันตราย	6	0	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วม อภิปรายในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point และ TSU MOOC	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก
7	บทที่ 5 หลักการจัดการ อาชีวอนามัยและความ ปลอดภัยในสถาน ประกอบการ	3	0	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วม อภิปรายในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point และ TSU MOOC	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก
8	บทที่ 6 สถานการณ์การ บาดเจ็บและการ เจ็บป่วยอันเนื่องมาจาก การทำงาน	3	0	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วม อภิปรายในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point และ TSU MOOC	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก
9	สอบกลางภาค				
10-11	บทที่ 7 การยศาสตร์	6	0	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วม อภิปรายในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point และ TSU MOOC	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก
11-12	บทที่ 8 โรคจากการ ประกอบอาชีพ	6	0	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วม	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				อภิปรายในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point และ TSU MOOC	
13-14	บทที่ 12 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานด้าน อาชีวอนามัยและความปลอดภัย	6	0	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. บรรยาย 2. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและร่วม อภิปรายในประเด็นต่างๆ สื่อและอุปกรณ์ - Power point และ TSU MOOC	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก
15	การนำเสนอรายงาน	3	0	นำเสนอรายงานในชั้นเรียน	ดร. นวิทย์ เอ็มเอก
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		45	0		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☐ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☒ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☒ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	การมีส่วนร่วม	สังเกตจากพฤติกรรมนิสิต	ตลอดภาคการศึกษา	10
2	รายงานเดี่ยว รายงานกลุ่ม และแผนการจัดการความปลอดภัย	ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และการทำงาน	ตลอดภาคการศึกษา	30
3	สอบกลางภาค	สอบกลางภาค	สัปดาห์ที่ 10	30
4	สอบปลายภาค	สอบปลายภาค	สัปดาห์ที่ 16-17	30
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

-

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เกียรติศักดิ์ บัตรสูงเนิน. เอกสารประมวลสาระวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยพื้นฐาน (Basic Occupational Health and Safety). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2553). เอกสารการสอนชุดวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หน่วยที่ 1-7. และหน่วยที่ 8-15. พิมพ์ครั้งที่ 9.นนทบุรี: ส. นักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิทยา อยู่สุข. (2544). อาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พรพิมล กองทิพย์. (2545). สุขศาสตร์อุตสาหกรรม Industrial Hygiene. ภาควิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย. มหาวิทยาลัยมหิดล.